

ÖĞRENCİ

ADI:

SOYADI:

SINIFI: NO:

ESKİŞEHİR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ

2024 - 2025 EĞİTİM - ÖĞRETİM YILI

TÜRKÇE DERSİ 7. SINIFLAR

1. DÖNEM 1. SINAV ÖRNEK SORULARI

Okulunuzun Adı

CEVAP ANAHTARI

Sınav süresi 40 dakikadır. Soruların puan değeri yanlarında yazmaktadır.

T.7.3.5. Bağlamdan hareketle bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

1. Kelebekler Vadisi, Türkiye'nin biyolojik çeşitliliği ile ünlü, eşsiz doğal güzelliklerinden sadece biri. Yeşilliklerle dolu bu vadiyi hayli sarp kayalıklar çevreliyor. Fethiye'de bulunan Kelebekler Vadisi, Belceğiz Körfezi'ni çevreleyen kireçtaşı platosunun yaklaşık 300-400 m derinliğinde ve yemyeşil bir bitki örtüsüne sahip. Yeşilliklerin sarp kayalıklarla oluşturduğu bu doğal zıtlık, vadi manzarasını görsel bir şölene dönüştürüyor. Vadinin bir diğer özelliği ise barındırdığı endemik kelebek türleri. Vadiye adını veren onlarca kelebek türü, burayı biyolojik çeşitlilik açısından önemli bir zenginlik haline getiriyor. Özellikle kaplan kelebeği, vadinin en bilinen ve göz alıcı türlerinden.

Bu metinde geçen bazı sözcük veya sözcük gruplarının anlamları aşağıda verilmiştir. Bu sözcük veya sözcük gruplarını metinden bularak anlamlarının karşısına yazınız. (12 puan)

- a) Güzelliği ile ilgi çeken, alımlı. **Göz alıcı**
b) Sadece bir bölgede yetişen veya yaşayan (bitki, hayvan). **Endemik**
c) Dik, çıkması ve geçilmesi güç (yer). **Sarp**
d) İki dağ arasındaki çukurca arazi veya geçit; koyak. **Vadi**

* Anlamları verilen sözcüklerin metinden doğru bulunarak belirtilen boşluğa yazıldığı yanıtların her birinin puan değeri 3'tür. **(Toplam 12 puan)**

* Anlamları verilen sözcüklerin metinden yanlış bulunup yazıldığı yanıtlar ya da ilgisiz yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

T.7.3.9. Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder.

2. Aşağıdaki cümlelerde bulunan çekimli fiilleri ve kiplerini tespit ederek tabloyu örneğe uygun şekilde doldurunuz. (20 puan)

Cümleler	Çekimli Fiil	Haber Kipi/Dilek Kipi (Çeşidi)
Babam gömleklerini ütüleyecek.	ütüleyecek	Haber Kipi (gelecek zaman)
Düşüne gitmek için çabucak hazırlandık.	hazırlandık	Haber Kipi (görülen geç. zaman)
Yolun karşısına geçerken dikkatli olmalısınız.	dikkatli olmalısınız	Dilek Kipi (gereklilik kipi)
Karnı doyan ufaklık mışıl mışıl uyumuş.	uyumuş	Haber Kipi (duyulan geç. zaman)
Aman yavrum siz o kötülere uymayasınız.	uymayasınız	Dilek Kipi (istek kipi)
Proje ödevlerinizi en geç dönem sonunda teslim ediniz.	teslim ediniz	Dilek Kipi (emir kipi)

* Verilen cümlelerdeki çekimli fiillerin doğru tespit edildiği yanıtların her birinin puan değeri 2'dir. Bu fiillerin çeşitlerinin doğru yazıldığı yanıtların her birinin puan değeri 2'dir. **(Toplam 20 puan)**

* Verilen cümlelerdeki çekimli fiillerin doğru tespit edilemeyip yanlış sözcüklerin yazıldığı yanıtlar, kip çeşidinin yanlış yazıldığı yanıtlar ile ilgisiz yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

Not: Kip çeşidi doğru yazılsa bile çekimli fiilin doğru yazılmadığı ya da hiç yazılmadığı yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

T.7.3.12. Fiillerin anlam özelliklerini fark eder.

3. Aşağıda yer alan cümlelerdeki fiillerin anlam özelliklerini belirleyip ilgili kutulara yazınız. (20 puan)

Birkaç gün sonra zavallı kedi öldü.

Hikmet'in yakınları tüm bu olanlara şaşırıldılar.

Yere düşen kalemleri arkadaşısıyla topladı.

Üzüntüden Cemal dedenin saçları bir anda beyazladı.

Yüreğinin resmini gözlerinde seyrediyorum.

Derse yetişebilmek için hızlı adımlarla yürüyordu.

Akşama doğru karnı çok acıkmış.

Bebek, ışıltılı gözlerle minik kediye bakıyor.

Doğan her güneşle seni düşünürüm.

Çocuk yazılarının yer aldığı gazete çok beğenilmiş.

İŞ(KILIŞ) FİİLİ

topladı
seyrediyorum
düşünürüm

DURUM FİİLİ

şaşırdılar
yürüyordu
bakıyor
beğenilmiş

OLUŞ FİİLİ

öldü
beyazladı
acıkmış

* Verilen cümlelerdeki fiillerin anlam özelliklerinin doğru kutulara yazıldığı yanıtın her birinin **puan değeri 2'**dir. (Toplam 20 puan)

T.7.3.18. Metindeki yardımcı fikirleri belirler.

4. Anadolu'da kilim demek, renk demek, renge susamışlık demek...

Göz alabildiğine bozlaşan Anadolu'da yeşile, kırmızıya, maviye, turunca özlem çeken insanlar, susuzluklarını kilimlere döktükleri arı-duru renklerle gidermeye çalışırlar. Ağaştan yeşil, gökten mavi, çiçekten kırmızı isteyen, bu isteklerini kilimlerde simgeleyen Anadolu insanları... Bu yüzden kilimler Anadolu'da bir renk sofrasıdır. Alı al, moru mor, akı, karası, sarısı, durusu, nesi var nesi yoksa cömertçe sofraya getirir; evini, çadırını, bir bayram şenliği, bir düğün alayı gibi renklerle donatır.

Anadolu kilimlerinde çizgiler sert, renkler hırçındır. Çok soğuk dondurucu bir kıştan sonra, baharı görmeden, kavurucu bir sıcaklığı yaşayan, sert iklimlerin, çetin kuruluğun, taşın, kayanın, çatlak toprakların, bükülmeyen, yumuşamayan insanların sert çizgileri gibi...

Anadolu kilimleri, doğaya karışmış, doğanın çocuğu Anadolu kadınının alın yazısıdır, çilesidir.

Anadolu kilimlerinde renkler ve desenler, gelişigüzel seçilmez. Her yörenin kendine özgü bir kilimi vardır. Renkler ve desenler, bir gelenek zincirinde yüzyıllara ulaşır. Her çizginin dili aynıdır, anlamı başka... Kuş, horoz resimleri, eski Türk totemlerinin izlerini taşır. Yıldız biçimindeki uğur ve bereket simgeleri, sağlık ve mutluluk tilsimi yılan ve ejder kıvrımları, engerekler, cennet çiçekleri, tarak, tırmık, ibrik gibi nazarlıklar, kısaca, Anadolu'nun tüm insanları, manevi dünyası, en küçük ayrıntıları ve göz alıcı renkleriyle kilimlerde yüze güler.

Anadolu kilimlerinde renkler, oldum olası, çeşitli bitkilerin köklerinden, yapraklarından ya da tohumlarından çıkarılır. Örneğin, kırmızı renk kızılçam kabuğundan; sarı, safran ve sütleğen bitkisinden; kahverengi, mazı, meşe ve ceviz yaprağından; yeşil naneden, siyah renk sumaktan kaynatılarak çıkarılır. Önceleri, köy ve kasabaların yanbaşında boyalı denenen bir yerde, bu bitkiler yetiştirilir, boyaların tümü buradan elde edilirdi. Bugün de birçok yerde boyalıklara rastlanır.

Kilim Anadolu'nun yalnız yaygısı değil, türkülerin de, manilerin de söz atkısıdır. Renk kilimler üzerine oturulur, karşılıklı maniler atılır.

Bir metnin vermek istediği mesaja "ana fikir" bunu destekleyen ve onun ortaya konmasını sağlayan diğer fikirlere ise "yardımcı fikir" denir. Yukarıdaki metinden hareketle, metnin ana fikrini destekleyen iki yardımcı fikir yazınız. (20 puan)

* Verilen metinden hareketle "Anadolu kilimleri, sadece birer ev eşyası değil, aynı zamanda Anadolu insanının kültürünü, tarihini, coğrafyasını, duygularını ve inançlarını yansıtan önemli bir kültürel miras ve sanat eseridir." ana fikrini destekleyen doğru yardımcı fikirlerin yazıldığı yanıtın her birinin **puan değeri 10'**dur. (Toplam 20 puan)

Örnek yanıtlar:

Anadolu insanı, kurak ve tekdüze coğrafyasında özlemini duyduğu renkleri kilimlerine taşır.

Anadolu'nun zorlayıcı iklimi ve sert coğrafyası, kilimlerdeki sert çizgiler ve hırçın renklerle yansıtılır.

Anadolu kilimleri, kadınların emeği ve sabrının bir ürünüdür.

Kilimlerde kullanılan motifler, eski Türk kültüründen izler taşır ve her bir motifin belirli bir anlamı vardır.

Anadolu kilimleri, doğal boyaların kullanımıyla üretilen el sanatı eserleridir.

Kilimler, Anadolu'nun sadece bir yaygısı değil, aynı zamanda kültürel ve sosyal bir araçtır.

* Verilen örnek yanıtlar çerçevesinde yazılan yanıtlar da doğru olarak değerlendirilecektir.

* Verilen metinle ilgisi olmayan yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

T.7.4.3. Hikâye edici metin yazar.

T.7.4.12. Yazdıklarının içeriğine uygun başlık belirler.

5. Serim bölümü verilen aşağıdaki hikâyeyi tamamlayınız. Tamamladığınız hikâyeye uygun bir başlık belirleyerek yazınız. (28 puan)

Serim: Yeni icat ettikleri zaman makinesiyle, çocuklar tarihin derinliklerine doğru bir yolculuğa çıkmışlardı. İlk durakları, dinazorların yaşadığı dönem olmuştu. Heyecanla etrafı keşfederken, aniden bir fırtına koptu. Zaman makinesi bozulmuştu ve çocuklar geçmişte mahsur kalmışlardı.

Düğüm:

Çözüm:

* Öğrencilerin; konu bütünlüğüne dikkat ettiği, hikâye türünün özelliklerini göz önünde bulundurarak düğüm ve çözüm bölümlerini yazıp metni tamamladığı, metne uygun bir de başlık yazdığı yanıtlar tam puan (28 puan) ile değerlendirilecektir.

* Öğrencilerin; konu bütünlüğüne dikkat ettiği, hikâye türünün özelliklerini göz önünde bulundurarak düğüm ve çözüm bölümlerini yazıp metni tamamladığı ancak metne herhangi bir başlık yazmadığı veya uygun olmayan ilgisiz bir başlık yazdığı yanıtlar 20 puan ile değerlendirilecektir.

* Öğrencilerin; konu bütünlüğüne dikkat ettiği, hikâye türünün özelliklerini göz önünde bulundurarak sadece düğüm bölümünü yazıp metni tamamlayamadığı, metne uygun bir de başlık yazdığı yanıtlar 18 puan ile değerlendirilecektir.

Not: Öğrencilerin, düğüm bölümünü yazmadan sadece çözüm bölümünü yazdığı ya da her iki bölümü de yazmadığı yanıtlar -başlık olsa dahi- puanla değerlendirilmeyecektir.

ESKİŞEHİR

Bu örnek yazılı sınav soruları Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından 02.09.2024 tarihinde yayımlanan birinci dönem ortak yazılı sınavlara yönelik konu soru dağılım tablolarındaki senaryolardan 3. senaryo dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Sınav bitmiştir. Cevaplarınızı kontrol ediniz.